

Komunikat prasowy

Luksemburg, 17 stycznia 2022 r.

Nie można jednoznacznie ocenić wkładu UE w poprawę efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach

Należy lepiej oszacować, w jakim stopniu środki UE przyczyniły się do poprawy efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach – wzywa Europejski Trybunał Obrachunkowy w opublikowanym dzisiaj sprawozdaniu specjalnym. Kontrolerzy ustalili, że finansowanie unijne jest w niewystarczającym stopniu powiązane z potrzebami biznesowymi. Ponadto rezultaty uzyskane dzięki temu finansowaniu – choć nie sposób zmierzyć ich za pomocą obecnych ram monitorowania – najprawdopodobniej przyczynią się jedynie w umiarkowanym zakresie do osiągnięcia celów UE w zakresie efektywności energetycznej. Kontrolerzy znaleźli między innymi dowody wskazujące, że szereg projektów mogłoby zostać zrealizowanych z powodzeniem nawet bez wsparcia ze środków publicznych.

Efektywność energetyczna stanowi istotny element dążeń UE do osiągnięcia neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r. Wciąż konieczne są jednak znaczne wysiłki, a przedsiębiorstwa mają do odegrania ważną rolę pod tym względem. W związku z tym – obok działań podejmowanych przez same państwa członkowskie – UE przeznaczyła znaczne kwoty na finansowanie poprawy efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach w okresie 2014–2020.

Kontrolerzy odnotowali, że poziom planowanego wsparcia ze środków unijnej polityki spójności w ostatnich latach spadł, z ogólnej puli wynoszącej 3,2 mld euro w 2016 r. do 2,4 mld euro w 2020 r. Ponadto większość wydatków ponoszona jest w niewielkiej liczbie państw członkowskich – w zaledwie pięciu państwach (Czechy, Polska, Niemcy, Włochy i Bułgaria) wydatkowane jest około dwóch trzecich środków przyznanych na efektywność energetyczną w przedsiębiorstwach.

– Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw – niezależnie od sektora, w którym działają – ma kluczowe znaczenie, jeśli UE chce osiągnąć cel zakładający redukcję emisji o co najmniej 55% do 2030 r. – stwierdził Samo Jereb, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie. – Tymczasem trudno jednoznacznie ocenić

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

dotychczasowy faktyczny wpływ unijnego finansowania na efektywność energetyczną przedsiębiorstw.

W sprawozdaniu podano w wątpliwość rzeczywistą wartość dodaną finansowania unijnego. Dotacje UE odgrywają oczywiście pewną rolę w momencie podejmowania decyzji inwestycyjnych przez przedsiębiorstwa, niemniej w większości przypadków inwestycje, które otrzymały finansowanie, zostały już wcześniej zaplanowane. Innymi słowy, wiele projektów zostałoby zrealizowanych nawet gdyby nie uzyskały wsparcia UE. Kontrolerzy zwracają uwagę, że nawet bez wsparcia ze środków publicznych inwestycje w efektywność energetyczną są ogólnie rentowne. Zgodnie z dostępnymi szacunkami taniej jest oszczędzić jedną jednostkę energii, niż zapłacić za tę samą ilość elektryczności, stanowiącej najpowszechniej stosowane źródło energii. Niedawne wzrosty cen energii tylko potwierdziły tę prawidłowość.

Trudno oszacować ogólny wkład finansowania unijnego w poprawę efektywności. Kontrolerzy Trybunału odnotowują, że nie można przeprowadzić oceny wyników na szczeblu UE – wprawdzie organy krajowe stosują pewne wskaźniki, ale różnią się one między poszczególnymi państwami członkowskimi, a niekiedy nawet między programami realizowanymi w jednym państwie.

Wobec braku skonsolidowanych informacji na szczeblu UE kontrolerzy przeprowadzili własne obliczenia. Szacują oni, że potencjalne oszczędności uzyskane w ramach współfinansowanych projektów realizowanych w przedsiębiorstwach stanowią około 0,3% ogółu oszczędności, które należy uzyskać, aby osiągnąć unijne cele w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r. Projekty dotyczące efektywności energetycznej finansowane ze środków UE przyczynią się zatem jedynie w umiarkowanym stopniu do realizacji celów Unii.

Informacje ogólne

Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej stanowi najważniejszy akt prawny UE w przedmiotowej dziedzinie. W dyrektywie tej nałożono na państwa członkowskie wymóg wdrożenia działań niezbędnych do osiągnięcia krajowych celów w zakresie efektywności energetycznej, co ma przyczynić się z kolei do realizacji celów unijnych. W krajowych planach działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii państwa członkowskie określiły działania mające na celu poprawę efektywności w dziedzinie dostawy, przesyłu i rozdziału energii, a także działania mające zastosowanie do końcowych odbiorców energii.

Sprawozdanie specjalne nr 2/2022 pt. „Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach – udało się wypracować pewne oszczędności energii, ale nadal występują uchybienia w zakresie planowania i wyboru projektów” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu).

W 2020 r. Trybunał opublikował sprawozdanie na temat [inwestycji UE w zakresie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych](#) oraz sprawozdanie na temat [unijnych działań w zakresie ekoprojektu i etykietowania energetycznego](#).

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie.

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 553 547